Analiza porównawcza algorytmów: Radix, Quick oraz Bucket Sort

1 Wprowadzenie

W niniejszym sprawozdaniu przedstawiono implementację i analizę wydajności algorytmów sortowania:

1. `RADIX_SORT` (sortowanie pozycyjne, baza $d = 10$ oraz $d = 1024$),
2. `QUICK_SORT` (klasyczne sortowanie szybkie),
3. `QUICK_SORT_MOD` (modyfikacja z podziałem na 3 części / dual pivot),
4. `BUCKET_SORT_MOD` (sortowanie kubełkowe dla dowolnych danych).

Dla tablic o różnych rozmiarach zmierzono czas działania algorytmów. Dodatkowo zbadano wpływ wyboru podstawy d na wydajność algorytmu Radix Sort.

2 Metodyka pomiarów

Pomiary wykonano w języku C++ (standard C++23) z użyciem `std::chrono::high_resolution_clock` i zapisem wyników do plików CSV. Metodyka zapewniała sprawiedliwe porównanie:

Rozmiary i powtórzenia. Dla każdego $n \in \{100, 200, 500, \ldots, 100000\}$ wykonano 10 niezależnych prób. W każdej próbie generowano nowy zestaw danych losowych, a następnie każdy algorytm otrzymywał **kopię** tego samego zestawu danych. Czas w wynikach jest średnią arytmetyczną z 10 prób.

Losowanie danych. Elementy tablicy losowano z użyciem `std::mt19937` (Mersenne Twister) z rozkładem jednorodnym w przedziale $[-10^6, 10^6]$.

Pomiar czasu. Czas mierzono w mikrosekundach (μs). Dla algorytmu `BUCKET_SORT` uwzględniono czas konwersji danych do typu `float`.

3 Najciekawsze fragmenty kodu z wyjaśnieniami

RADIX_SORT (z obsługą liczb ujemnych)

```
1     static void counting_sort(vector<int>&A, int ile_narny, int pozycja,bool znak)
2     {
3       int n = A.size();
4       vector<int> C (ile_narny,0);
5       vector<int> B (n);
6
7       //zliczanie wystapien
8       for (int x:A)
9       C[(abs(x)/(int)pow(ile_narny,pozycja))%ile_narny]++;
10
11      for (int j = 1; j <= ile_narny-1; ++j)
12      C[j] += C[j - 1]; //tablica ostatnich pojawien
13
```

```
14
15        for (int i = n - 1; i >= 0; --i) {
16          int wartosc_elementu = A[i];
17          int cyfra=(abs(wartosc_elementu)/(int)pow(ile_narny,pozycja))%ile_narny;
18          // C[wartosc_elementu] zawiera pozycje ostatniego wystapienia tej wartosci
19          int ostateczny_indeks = C[cyfra] - 1;
20
21          B[ostateczny_indeks] = wartosc_elementu;
22
23          C[cyfra]--;
24        }
25        A=B;
26      }
27
28      void radix(vector<int> &A, int ilosc_cyfr, int ile_narny) //w finalnej wersji
            tylko modyfikacja do testow
29      {
30        int n=A.size();
31        vector<int> A_positive;
32        vector<int> A_negative;
33
34        for (int elem:A)
35        {
36          if (elem>=0) A_positive.push_back(elem);
37          else A_negative.push_back(elem);
38        }
39
40
41        for (int i=0; i<ilosc_cyfr;i++)
42        {
43          if (!A_negative.empty()) counting_sort(A_negative, ile_narny, i, 0);
44          if (!A_positive.empty()) counting_sort(A_positive, ile_narny, i, 1);
45        }
46
47
48        int neg_size=A_negative.size();
49        int pos_size = A_positive.size();
50        for (int i=0; i<neg_size/2; ++i)
51        {
52          int buffer=A_negative[i];
53          A_negative[i]=A_negative[neg_size-i-1];
54          A_negative[neg_size-i-1]=buffer;
55        }
56
57        //scalenie dodatnich i ujemnych do A
58        for(int i = 0; i < neg_size; i++) A[i] = A_negative[i];
59        for(int i = 0; i < pos_size; i++) A[neg_size + i] = A_positive[i];
60      }
```

Zasada działania i elastyczna baza. Algorytm wykorzystuje stabilne sortowanie przez zliczanie (`counting_sort`) jako procedurę pomocniczą, wywoływaną dla każdej pozycji cyfry. Kluczową cechą implementacji jest parametryzacja podstawy systemu liczbowego (`ile_narny`). Pozwala to na sortowanie nie tylko w systemie dziesiętnym, ale również np. w systemie o podstawie 256 (co odpowiada sortowaniu bajtowemu), znacząco wpływając na liczbę iteracji pętli głównej.

Obsługa liczb ujemnych. Standardowy Radix Sort nie obsługuje liczb ujemnych. W zaprezentowanym rozwiązaniu zastosowano podział tablicy na dwie części: `A_positive` i `A_negative`. Obie części są sortowane niezależnie na podstawie wartości bezwzględnych (`abs(x)`). Ponieważ dla liczb ujemnych większa wartość bezwzględna

oznacza mniejszą liczbę rzeczywistą, posortowana tablica liczb ujemnych jest w odwrotnej kolejności. Dlatego po zakończeniu sortowania wektor `A_negative` jest odwracany, a następnie scalany z wektorem liczb dodatnich.

QUICK_SORT (Klasyczny)

```
    static int split(vector<int>& A, int start, int end)
    {
      int pivot=A[end];
      int i=start-1;
      for (int j=start; j<=end-1; j++)
      {
        if(A[j]<pivot)
        {
          i++;
          swap(A,i,j);
        }
      }
      swap(A,i+1,end);
      return i+1;
    }
    void quicksort(vector<int>& A, int start, int end)
    {
      if (start<end)
      {
        int new_pivot=split(A, start, end);
        quicksort(A, start, new_pivot - 1);
        quicksort(A, new_pivot + 1, end);
      }
    }
```

Mechanika działania. Standardowa implementacja wykorzystuje schemat partycjonowania Lomuto. Jako element odniesienia (pivot) wybierany jest ostatni element zakresu (`A[end]`). Indeks `i` śledzi granicę elementów mniejszych od pivota. Pętla przechodzi przez tablicę, zamieniając elementy mniejsze od pivota na początek zakresu. Na końcu pivot jest wstawiany na swoje docelowe miejsce (`i+1`), dzieląc tablicę na dwie części, dla których rekurencyjnie wywoływana jest funkcja `quicksort`.

QUICK_SORT_MOD (Dual Pivot)

```
    static pair<int,int> split_into_3(vector<int>& A, int start, int end)
    {
      // ewentualna zamiana poczatkowa
      if(A[start]>A[end])
      swap(A,start,end);

      int l_pivot=A[start];
      int r_pivot=A[end];
      int R=end;
      int L=start;
      int k=start+1;


      while (k<R)
      {
        if (A[k]<l_pivot)
        {
          L++;
          swap(A,L,k);
          k++;
```

```
        }
        else if (A[k]>r_pivot)
        {
          R--;
          swap(A,R,k);
        }
        else k++;
      }
      swap(A,start,L);
      swap(A,end,R);
      return {L,R};
    }
    void mod_quicksort(vector<int>& A, int start, int end)
    {
      if(start<end)
      {
        pair<int,int> new_pivots=split_into_3(A, start, end);
        mod_quicksort(A,start,new_pivots.first-1);
        mod_quicksort(A,new_pivots.first+1, new_pivots.second-1);
        mod_quicksort(A,new_pivots.second+1,end);
      }
    }
```

Opis modyfikacji (Dual Pivot). Zastosowano wariant algorytmu QuickSort z dwoma pivotami, co pozwala podzielić tablicę na trzy części w jednym przebiegu partycjonowania. 1. Wybierane są dwa pivoty: lewy (`l_pivot` z `A[start]`) i prawy (`r_pivot` z `A[end]`), przy zapewnieniu warunku $l\_pivot \leq r\_pivot$. 2. Funkcja `split_into_3` używa trzech indeksów (L, R, k) do klasyfikacji elementów:

- Elementy mniejsze od `l_pivot` trafiają na lewą stronę (zwiększanie L).
- Elementy większe od `r_pivot` trafiają na prawą stronę (zmniejszanie R).
- Elementy pomiędzy pivotami pozostają w środku.

3. Funkcja zwraca parę indeksów nowych pozycji pivotów, a rekurencja wywoływana jest trzykrotnie dla każdego z powstałych podzbiorów. Zwiększa to efektywność dla dużych zbiorów danych poprzez zmniejszenie głębokości drzewa rekurencji.

BUCKET_SORT (Klasyczny i struktury pomocnicze)

```
    struct Node {
      float val;
      Node* next;

      Node(float v) : val(v), next(nullptr) {}
    };

    struct LinkedList {
      Node* head;

      LinkedList() : head(nullptr) {}

      void sortedInsert(float newVal)
      {
        Node* newNode = new Node(newVal);

        if (head == nullptr || head->val >= newVal) {
          newNode->next = head;
          head = newNode;
```

```
        }
        else {
          Node* current = head;
          while (current->next != nullptr && current->next->val < newVal) {
            current = current->next;
          }
          newNode->next = current->next;
          current->next = newNode;
        }
      }

      ~LinkedList() {
        Node* current = head;
        while (current != nullptr) {
          Node* next = current->next;
          delete current;
          current = next;
        }//czyszczenie pamieci
      }
    };

    void bucketsort(vector<float>& A) {
      if (A.empty()) return;
      int n = A.size();

      vector<LinkedList> buckets(n);

      for (float val : A) {
        int bucketIndex = static_cast<int>(std::ceil(static_cast<float>(n) * val)) -
            1;

        if (bucketIndex < 0) bucketIndex = 0;
        if (bucketIndex >= n) bucketIndex = n - 1;

        buckets[bucketIndex].sortedInsert(val);
      }

      int index = 0;
      for (int i = 0; i < n; i++) {
        Node* current = buckets[i].head;

        while (current != nullptr) {
          A[index++] = current->val;

          current = current->next;
        }
      }
    }
```

Struktury danych i mechanika. Algorytm opiera się na tablicy list jednokierunkowych (`buckets`). Zaimplementowano własną strukturę listy (`LinkedList`) z węzłami (`Node`). Kluczowym elementem jest metoda `sortedInsert`, która realizuje sortowanie przez wstawianie (Insertion Sort) bezpośrednio w momencie dodawania elementu do kubełka. Dzięki temu każdy kubełek jest zawsze posortowany. Wersja klasyczna zakłada, że dane wejściowe znajdują się w przedziale $(0, 1]$. Indeks kubełka wyznaczany jest wzorem $j = \lceil n \cdot A[i] \rceil - 1$. Po dystrybucji danych następuje ich konkatenacja z powrotem do tablicy głównej.

BUCKET_SORT_MOD (Dowolne dane)

```
1     void mod_bucketsort(std::vector<float>& A) {
2       if (A.empty()) return;
3       int n = A.size();
4
5       // zakres z uzyciem biblioteki algorithm
6       auto minMax = std::minmax_element(A.begin(), A.end());
7       float minVal = *minMax.first;
8       float maxVal = *minMax.second;
9
10      if (minVal == maxVal) return;
11
12      double range = maxVal - minVal;
13      std::vector<LinkedList> buckets(n);
14
15      for (float val : A) {
16
17        double normalized_val = (val - minVal) / range;
18
19        int bucketIndex = static_cast<int>(std::floor(static_cast<double>(n) *
              normalized_val));
20
21        if (bucketIndex >= n)
22        bucketIndex = n - 1;
23
24        buckets[bucketIndex].sortedInsert(val);
25      }
26      int index = 0;
27      for (int i = 0; i < n; i++) {
28        Node* current = buckets[i].head;
29        while (current != nullptr) {
30          A[index++] = current->val;
31          current = current->next;
32        }
33      }
34    }
```

Opis modyfikacji. Standardowy Bucket Sort nie obsługuje liczb ujemnych ani wartości spoza zakresu jednostkowego. Zmodyfikowana funkcja `mod_bucketsort` rozwiązuje ten problem poprzez normalizację danych: 1. Znajdowane są wartości minimalna (min) i maksymalna (max) w tablicy. 2. Każdy element jest skalowany do przedziału $[0, 1)$ za pomocą wzoru:

$$normalized\_val = \frac{val - min}{max - min}$$

3. Indeks kubełka obliczany jest na podstawie znormalizowanej wartości: $\lfloor n \cdot normalized\_val \rfloor$. Dzięki temu algorytm działa poprawnie dla dowolnego zakresu liczb rzeczywistych, zachowując liniową złożoność przy założeniu jednostajnego rozkładu danych.

4 Wyniki pomiarów: Porównanie Algorytmów

4.1 Tabela wyników (czas w μs)

n	Radix (d=10)	Radix (d=1024)	Quick	QuickMod	Bucket
100	93	196	21	20	18
200	136	169	38	34	23
500	406	320	141	135	89
1000	725	439	287	259	157
2000	1257	696	600	534	267
5000	3392	1511	1675	1638	715
10000	6326	2681	3542	3243	1415
200000	114065	49119	87437	79775	40212
500000	278760	120395	235594	209018	138590
100000	58409	25018	43584	38173	18988

4.2 Wykresy wydajności

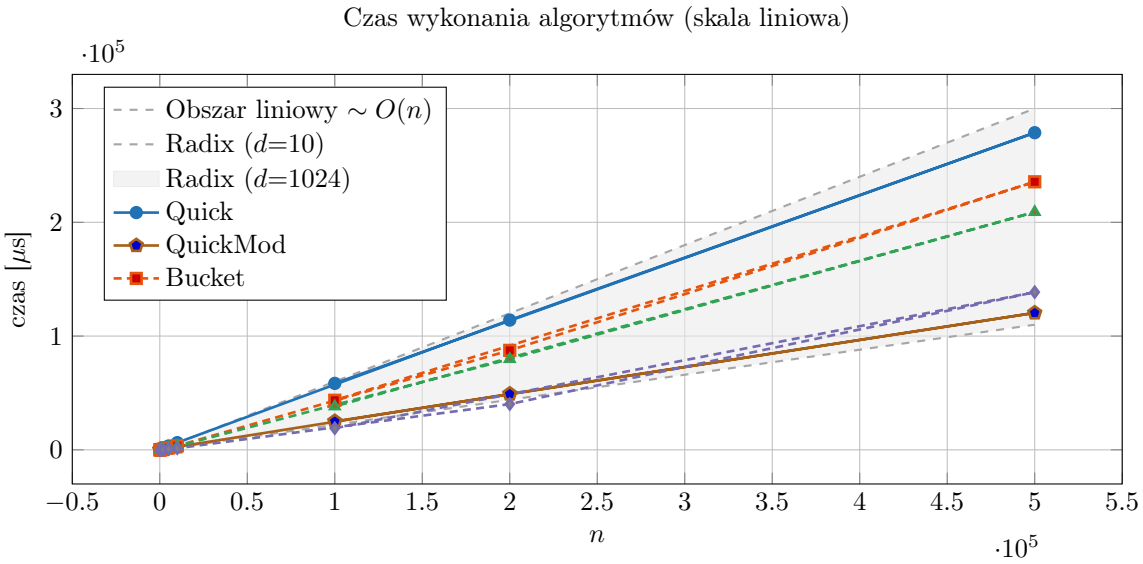

Rysunek 1: Zależność czasu wykonywania od rozmiaru danych n. Szary obszar wskazuje teoretyczny trend liniowy.

5 Analiza Radix Sort: Wpływ podstawy d

W tej części zbadano, jak wybór podstawy wpływa na szybkość sortowania dla ustalonego, dużego N.

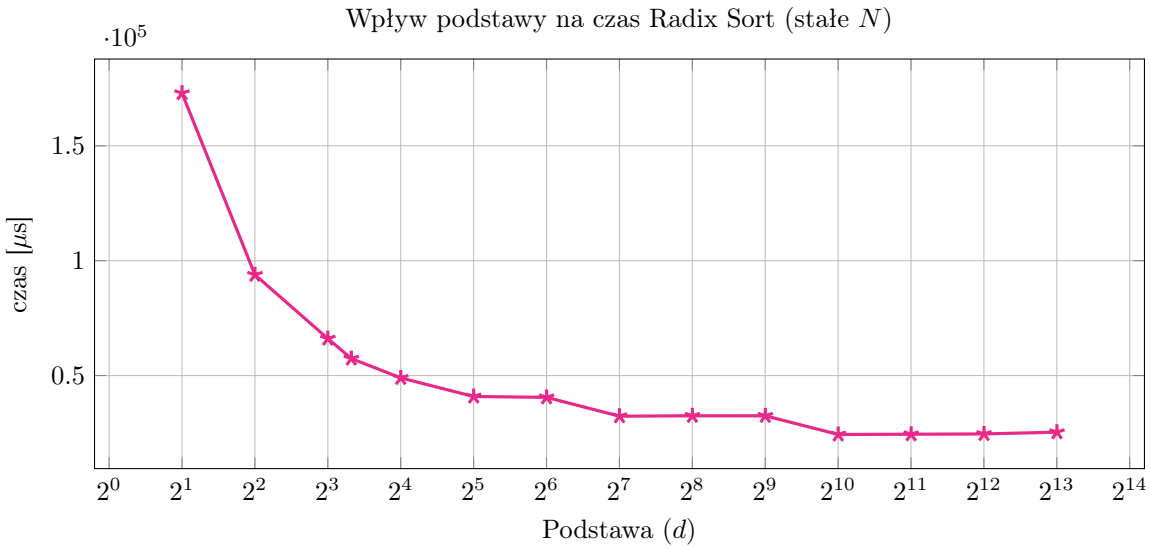

Rysunek 2: Czas działania Radix Sort w zależności od podstawy systemu liczbowego.

6 Wnioski

- **Radix Sort:** Wariant z podstawą $d = 1024$ jest znacznie szybszy od standardowego $d = 10$ dla dużych N, co może wynikać z mniejszej liczby przebiegów pętli (mniejsze k) przy efektywnych operacjach bitowych. Wykres wpływu podstawy pokazuje, że optimum wydajności osiągane jest dla $d \in [2^8, 2^{10}]$.
- **Quick Sort vs Mod:** Zaimplementowana modyfikacja z dwoma pivotami (`QuickMod`) osiąga konsekwentnie lepsze czasy niż wersja klasyczna. Podział tablicy na trzy części w jednym przebiegu partycjonowania skutecznie zmniejsza głębokość rekurencji, co przekłada się na widoczny zysk wydajnościowy rosnący wraz z N.
- **Bucket Sort:** Algorytm ten, obok zoptymalizowanego Radix Sorta, okazał się najwydajniejszy. Wykres liniowy potwierdza jego złożoność $O(n)$ dla danych o rozkładzie jednostajnym.
- **Porównanie ogólne:** Wyniki potwierdzają przewagę algorytmów o złożoności liniowej ($O(n)$) nad logarytmiczno-liniowymi ($O(n \log n)$) dla dużych zbiorów danych. Jednakże przykład Radix Sorta ($d = 10$) pokazuje, że sama klasa złożoności to nie wszystko — wysokie stałe ukryte w notacji O (np. wolne operacje modulo i duża liczba przebiegów) mogą sprawić, że algorytm liniowy będzie wolniejszy od Quick Sorta. Dopiero odpowiednia optymalizacja (Radix $d = 1024$, Bucket) pozwala w pełni wykorzystać potencjał złożoności liniowej.